

Silnejšie Slovensko

**začína to
prácou**

PREJAV JÁNA FIGEĽA

RADA KDH - ŽILINA 14. 1. 2012

Vážení členovia Rady, ctení hostia, milí priatelia!

Vitajte v Žiline! Toto mesto predstavuje bohaté dejiny pre Slovensko a kresťanskú demokraciu. Verím, že podobne bohatou z tohto pohľadu môže byť aj jeho budúca perspektíva. Mesto Žilina a celý región sa v priebehu uplynulej noci odeli do bielej farby. Biela je lepšia! Súhlasíte?

Som hrdý, že tu môžem dnes stáť a predniesť programový prejav za hnutie, ktoré vzniklo v Novembri 89. Naše korene **vychádzajú zo zápasu s komunizmom**, z úsilia generácií našich otcov a matiek o slobodu a dôstojné postavenie človeka a národa v spoločnej Európe.

Naše hnutie kladie **vieru a presvedčenie, dôstojnosť ľudskej osoby, rodinu a krajinu na vrchol poradia hodnôt. Chránime život a slobodu svedomia**. Sme tu aj po 22 rokoch, lebo sme z týchto hodnôt nikdy neustúpili. Aj keď mnohí už zanikli, my sme tu a budeme. Prichádzajú mladí vzdelaní ľudia, ktorí zdieľajú osvedčené hodnoty a kresťanské ideály a sú ochotní pre ne žiť a pracovať. Ja vás všetkých srdečne vítam!

Ako mnohí z vás, narodil som sa v malej dedine. Rodičia ma učili základným hodnotám, modlitbe a práci, aby sme mohli prekonávať ťažké časy. Po siedmich rokoch, keď za pôsobenia zločineckej ŠtB zmizol otcov mladý brat Ján, dostal som po ňom meno. **Nesiem so sebou túto stopu a tragickú rodinnú skúsenosť**. Vtedy, ako aj dnes, práca bola ťažká a vzácna a časy boli ťažké. **Moja rodina sa však nikdy nevzdala**. Vtedy som sa naučil dôležitosti viery a rodiny. Od rodičov som sa naučil, že silná rodina a silné Slovensko sa začína vierou a poctivou prácou.

Komunisti v československej minulosti sa mýlili aj v základnej filozofii aj v praktickej politike. Bývalí komunisti a socialisti však zlyhávajú podobne aj dnes. Chcú zaviesť Slovensko späť k politikám včerajška, ich minulých rokov. Ale sú to opatrenia, ktoré nedávno dostali Grécko na kolená a ktoré ohrozujú ekonomiku a životnú úroveň kdekoľvek v Európe či vo svete. **Tieto politiky nefungujú, nebudú fungovať a nemôžu fungovať**. Nesmieme prijať socialistické smerovanie gréckeho typu. Musíme ísť slobodnou a zodpovednou cestou k silnejšiemu,

modernému a vyspelému, európskemu Slovensku. **Na slobode záleží, zodpo-vedná sloboda funguje.** Sloboda je v jadre ľudskej dôstojnosti a ľudskej existencie. Tieto hodnoty sme upevňovali doma, ale aj v spoločnej Európe a v euro-atlantickom priestore, kde sa nám podarilo Slovensko úspešne ukotviť.

Očakávajú nás parlamentné voľby v marci. **Potrebujeme novú odvahu a odhodlanie. KDH je pripravené slúžiť.** Ponúknuť svoj program, skúsenosti a schopnosti.

Milí priatelia, všetko toto začína prácou. Začína to prácou!

Dobre vykonaná práca človeka požehnáva a dáva mu dôstojnosť. Práca je akoby premostením medzi duchovnom a telesnosťou človeka. Práca stala na začiatku nášho stvorenia.

Viete, s akým základným heslom pretváral a kultivoval – a úspešne – západ Európy sv. Benedikt a jeho nasledovníci? ORA ET LABORA!– Modli sa a pracuj. Naša Európa žije z tohto dedičstva dodnes.

Slovensko potrebuje znovuobjaviť kultúru dobre vykonanej práce, pretože ona je **začiatkom jeho obnovy.** Dobre vykonaná práca predpokladá, že na funkciách sa ocitnú ľudia, ktorých výsada nie je stranícka príslušnosť, ale ktorí majú **morálne, povahové a profesionálne atribúty pre jej výkon.** KDH ide do týchto volieb s jednoznačným cieľom, aby sme mohli po voľbách presadzovať našu **víziu Slovenska.** V kontexte udalostí posledných dní chcem zdôrazniť náš základný postoj: na Slovensku nemožno nechať priestor silám, ktoré degradujú ľudskú dôstojnosť. Degradujú ju tým, že kladú chamtivosť, záujmy mecenášov či finančných skupín pred verejný záujem. Za KDH rázne a s plnou vážnosťou odmietam tolerovať takéto praktiky.

KDH predstupuje pred nadchádzajúce voľby s pokorou a s odhodlaním zároveň. Sme strana, ktorá má tradíciu; stáli sme pri všetkých kľúčových momentoch našej vlasti. Prajem si, aby si každý jeden kandidát hnutia uvedomoval, že je súčasťou celku. Naše dnešné rozhodnutia, práca, ktorú venujeme premene Slovenska, nevypovedajú len o úrovni toho-ktorého kandidáta, ale prostredníctvom jeho práce sme hodnotení aj akohnutie. Schopnosť poskytovať verejnosti dobrú prácu by malo byť hlavným predpokladom každého z nás. **Podľa ovocia nás ľudia nie- len spoznajú, ale aj hodnotia.** Nebojme sa prihlásiť hrdo k tomu, ako sme obstáli

vo verejných funkciách. Ovocie dobrej práce je možno vidieť okolo nás a treba na neho poukázať.

10. apríla 2010 bola vo Zvolene Programová rada: Na konci dňa: dostal som symboly železničiarkeho výpravcu, aby som vypravil vlak s menom KDH do stanice s názvom vláda. Cieľ sme dosiahli. Aj dnes máme šancu byť úspešní.

Vtedy skončilo obdobie v rukách trojice Fico-Slota-Mečiar. **Bolo stabilné, ale pre krajinu v mnohých ohľadoch nebolo dobrým obdobím.** Pripomínam, že stabilné boli aj roky tria Mečiar-Slota-Ľupták, ktoré však dostali Slovensko do závozu a izolácie. Iba stabilita je málo pre skutočnú perspektívu krajiny.

Prišiel čas potrebných zmien, ku ktorým KDH a partneri v koalícii mali odvahu pristúpiť:

- Zastaviť predraženú výstavbu diaľnic a zahájiť novú, dynamickú výstavbu
- Postaviť na nohy kolabujúce železnice
- Dávať do poriadku zdravotníctvo, štátnu poisťovňu a nemocnice
- Bojovať s korupciou – zverejňovaním zmlúv, rozviazaním rúk polície a zatváraním mafiánov
- Konsolidovať neudržateľný/grécky deficit po predchádzajúcej vláde

Milí priatelia,

Nemali sme na to celé 4 roky, ale aj za krátke obdobie sme veľa urobili. Rezorty, ktoré spravuje KDH, dosiahli veľmi dobré výsledky. Áno, je treba zlepšiť niektoré veci, nie všetko sa stihlo a nie všetko sa urobilo na jednotku, ale cesta bola vytýčená správne.

Dnes môžem zhrnúť toto ovocie do sloganu: **Máme lacnejšie diaľnice, lacnejšie lieky a mafiáni sú za mrežami!**

Celkové naše úsilie však prerušilo povalenie vlády jednou z koaličných strán. KDH vždy bude odmietať populizmus, či prichádza sprava, či zľava.

Hnutie má kapacitu generovať ľudí dobrej práce, máme odvahu k potrebným zmenám a že vieme pôsobiť v celom spektre kompetencií. To je dôležitým predpokladom pre každú stranu, ktorá ašpiruje na vládnutie, ktoré je komplexné. Po ovocí poznať nielen strom, ale aj človeka. A preto je práca, naša práca pre blaho druhých začiatkom všetkého ostatného. Základné piliere nášho

volebného programu sa dajú zhrnúť do základného vyjadrenia: **prácou všetko začína. Aj Cesta pre Slovensko.** Program a reformy, ktoré slovenskej verejnosti predkladáme, by zostali bezcenným licitovaním, ak by nemali byť sprevádzané aj reálnymi krokmi, odhodlaním, jednoducho dobrou prácou. Naša krajina je konfrontovaná s javmi, ktoré podkopávajú ideál dobrej práce. Veci verejné dnes na Slovensku nie sú v dobrom stave. Občania sa môžu sami seba pýtať, či sa oplatí plniť si svoje povinnosti, dodržiavať pravidlá, keď sa zdá, že práve tá druhá skupina, ktorá tak nekoná, má úspech. Práve pre túto väčšinu slušných ľudí chceme orientovať náš program.

Naša Cesta pre Slovensko – Začína prácou a zamestnanosťou.

Základným predpokladom na oživenie zamestnanosti a hospodárskeho rastu je pokračujúci boj s korupciou, tam nesmieme poľaviť. Samotný program ozdravenia hospodárstva Slovenska stavia KDH **na troch hlavných pilieroch:**

- Zvýšenie zamestnanosti a ozdravenie verejných financií.
- Podpora živnostníkov, malých a rodinných podnikov a tým zvýšenie zamestnanosti.
- Presadzovanie účinných sektorových politík pre zvýšenie zamestnanosti.

KDH ponúka zodpovedné a účinné riešenia v ťažkých časoch. Populizmus a zadlžovanie priviedli Európu a svet do slepej uličky. Stavíme na poctivosť, odbornosť a otvorenosť. KDH si uvedomuje, že ďalší hospodársky rozvoj a zamestnanosť na Slovensku kľúčovo závisí od vývoja v štátoch eurozóny - čím viac sa darí naším partnerom, tým viac sa darí aj nám. **Preto Slovensko potrebuje po voľbách proslovenskú a proeurópsku vládu.** Otázka prosperity Európy a eura nemôže byť predmetom populistického vytĺkania stranického kapitálu, ktorý položil vládu. Slovensko potrebuje stabilnú a zodpovednú vládu. Slovensko musí totiž byť pri formulovaní nových politík a pravidiel pri ich presadzovaní. Chceme Slovensko ako iniciatívneho, aktívneho, spoľahlivého a hrdého člena Európskej únie a eurozóny. Sme za jasné a prísne pravidlá, ktorých dodržiavanie nebude podmienené uplatnením účinných sankcií v tomto prestížnom klube. Opakujem prestížnom, pretože Slovensko na členstve v Európskej únii získava.

K návrhu nutných systémových zmien v EÚ budeme preto pristupovať s najvyššou zodpovednosťou, rešpektujúc potreby celku bez ohrozenia záujmov občanov Slovenska a suverenity štátu. **Hovoríme NIE centralizácii, ÁNO pre subsidiaritu.**

Slovensko musí aktívne participovať na príprave novej kohéznej a štrukturálnej politiky EÚ na roky 2014 až 2020 tak, aby sme čo najviac zdrojov z fondov únie nasmerovali do zlepšenia vzdelania, výskumu, trhu práce, infraštruktúry a rozvoja regiónov. Terajšie rokovania sa vyvíjajú pre Slovensko veľmi sľubne.

Ekonomický program KDH vytvára lepšie podmienky pre súkromnú iniciatívu občanov a ozdravenie hospodárstva na Slovensku ako podmienky pre zabezpečenie základných istôt rodín, vytváraní nových pracovných miest, rozvoja regiónov i celej spoločnosti.

Slovensko potrebuje ozdravenie verejných financií! Na ministerstve dopravy sme to zvládli. Dá sa povedať, že sme k ozdraveniu verejných financií prispeli zásadne. Všetci vieme, že s verejnými financiami je potrebné hospodáriť tak ako v rodine. V dobrých časoch odkladať na časy horšie. **Čo je dobré pre rodinu, je dobré aj pre štát.** Nemôžeme vyjedať deťom z taniera, nemôžeme zadlžovať naše deti a vnukov. KDH bude presadzovať zodpovedné nakladanie s verejnými financiami a cestu k vyrovnanému rozpočtu. To, čo sme dokázali na ministerstve dopravy, dokážeme aj na ostatných ekonomických rezortoch. Napriek kríze sme dokázali významne investovať, začali sme 5x väčšiu výstavbu diaľnic a rýchlостných ciest ako za rovnaké obdobie poldruha roka vláda Róberta Fica. Ušetrili sme 700 miliónov eur oproti Ficovej vláde na totožných úsekoch. Vytvorili sme tu viac ako 4000 pracovných miest. Páni a dámy, viete, aký je na to recept? **Stačí sa riadiť svedomím a zdravým rozumom!**

V oblasti hospodárskeho ozdravenia bude KDH presadzovať a podporovať:

- Striedme nakladanie s verejnými financiami, ktoré pomôže znižovať ich deficit a zároveň rozumnými investíciami zabezpečovať potrebný hospodársky rast. Jedine takýto prístup umožní udržať a zvyšovať zamestnanosť.
- Tzv. inteligentné investície najmä do projektov v oblasti budovania technickej infraštruktúry, rozvoja obnoviteľných zdrojov a zvyšovania energetickej efektívnosti.
- Zvyšovanie transparentnosti nakladania s verejnými financiami. **„Za menej viac“.** Za menej peňazí viac úžitku! Dá sa to! Menej korupcie znamená viac verejných zdrojov v prospech hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti. Budeme aj naďalej obhajovať zverejňovanie zmlúv, transparentné verejné obstarávanie aj s využitím elektronických aukcií. Podporíme opatrenia pre urýchlené dokončenie elektronizácie verejného obstarávania a vybudovanie centrálného povinného registra verejných obstarávaní, v ktorom bude môcť

každý občan sledovať celý proces každého verejného obstarávania, od zadania až po jeho výsledky.

- Budeme presadzovať opatrenia na zlepšenie výberu daní, odvodov a cieľ a zníženie ich únikov. Sme za dôslednú implementáciu programu UNITAS, ktorý zabezpečí jednotný výber daní, cieľ a odvodov. Úniky na DPH a nepriamych daniach sa podľa odhadov pohybujú v miliardových čiastkach. Uplatníme dôslednú spravodlivosť, aby čestní nedoplácali na nečestných.
- V prípade nevyhnutnosti zvýšenia alebo zavedenia nových daní budeme presadzovať zavedenie **dane z luxusu**, ktorá by sa vzťahovala na spotrebu luxusných tovarov a **vyššie zdanenie hazardu**; čiže opatrenia, ktoré neublížia sociálne slabým, a ktoré zároveň neohrozia ekonomické ozdravenie a rast zamestnanosti.
- KDH sa zasadí o lepšie využívanie európskych fondov, ktoré sú k dispozícii na obdobie 2007 - 2013.
- Prijmeme zásadné opatrenia pre zníženie regionálnych rozdielov vytvorením **samostatných regionálnych operačných programov** pre regióny východného, stredného a západného Slovenska.
- Budeme pokračovať v modernizácii malého a kompetentného štátneho aparátu, ktorý zabezpečí efektívnejšie nakladanie s verejnými financiami.
- Vychádzajúc z kresťanských princípov sociálno-trhového hospodárstva a podpory rodiny, KDH sa zasadzuje o komplexnú podporu živnostníkov, malých podnikateľov a rodinných firiem. Živnostníci a malé podniky sú zdravým jadrom sociálno-trhového hospodárstva. Sú dôkazom schopností ľudí postarať sa o seba, o svoju rodinu a podieľať sa na tvorbe spoločného bohatstva.

Ich podpora je lepšou investíciou štátu do udržateľného hospodárskeho rozvoja ako sú drahé investičné stimuly pre zahraničných investorov!

KDH sa zasadí za:

- Zjednodušenie podnikania odstránením zbytočnej administratívnej záťaže zavedením systému dobrovoľných licencií.
- Alternatívou zostane možnosť uplatnenia paušálnych výdavkov.
- KDH chce umožniť živnostníkom, malým a rodinným firmám získať finančné zdroje pre začatie alebo rozvoj ich podnikania s dôrazom na regióny s najväčšou nezamestnanosťou. Chceme obnoviť mikropôžičkový program Národnej agentúry rozvoja malých a stredných podnikov a podporu zo strany Slovenskej záručnej a rozvojovej banky (SZRB).

Pre podporu živnostníkov a malých podnikateľov sa zasadíme za zriadenie inštitútu **ombudsmana pre živnostníkov** s cieľom ochraňovať a obhajovať práva a záujmy živnostníkov, malých a rodinných firiem na Slovensku.

KDH si uvedomuje dôležitosť **kvalitnej infraštruktúry** pre rozvoj Slovenska, pre mobilitu a vyššiu zamestnanosť. Dokázali sme, že cielenou, rozumnou a transparentnou politikou v rezorte dopravy sa dajú realizovať ekonomicky efektívne významné rozvojové projekty.

KDH malo po dlhých rokoch ekonomický rezort. Ministerstvo dopravy po presune kompetencií bolo obrovským rezortom. 3 v 1. Úspešne zvládame pôsobenie v ňom, za čo všetkým kolegom ďakujem.

„Za menej viac“, to nie je heslo, ale fakt na ministerstve dopravy. Upustili sme od zle pripravených a predražených verejno-súkromných dopravných projektov (PPP), ktoré by po prípadnej realizácii zadžili ďalšie generácie na desiatky rokov. Slovensko by Ficove PPP projekty nevládalo splácať a dostalo by sa do situácie Grécka. **Toto nesmie dopustiť žiadna vláda, ktorá vzíde z volieb.** Ak bude KDH vo vláde aj po voľbách, tak **garantujeme, že Slovensko neskízne na grécku cestu zadlžovania a bankrotu.**

Ukázali sme, že diaľnice sa dajú stavať oveľa lacnejšie s využitím zdrojov z eurofondov a to pri zachovaní kvalitatívnych štandardov. **Žiadna vláda nemala doteraz po nástupe tak intenzívne rozbehnutú udržateľnú výstavbu diaľnic.** Za jeden a pol roka vlády sme dali do výstavby 5x viac km ako Ficova vláda za prvý rok a pol. KDH chce ľuďom na Slovensku aj naďalej prinášať modernú, rýchlejšiu a bezpečnejšiu dopravu.

Budeme sa preto zasadzovať za:

- Dokončenie diaľničného prepojenie Bratislava – Žilina – Košice. Chceme tento cieľ naplniť do roku 2017, vrátane najdlhšieho tunela Višňové. Ide o prvý naozaj reálny termín. Nebudeme klamať ľudí na Slovensku a sľubovať nespĺniteľné ako to robili naši predchodcovia.
- KDH bude aj naďalej podporovať železnicu ako nosný dopravný systém pre verejnú osobnú aj nákladnú dopravu. Budeme podporovať pokračovanie modernizácie koridoru Bratislava – Žilina – Košice na vyššiu traťovú rýchlosť – 160 km/h, s cieľom stlačiť čas cesty Bratislava – Košice do troch hodín. Už rok premávajú vybrané rýchliky v našej krajine rýchlejšie ako autá na diaľnici!

- Chceme pokračovať v modernizácii regionálnych vlakov. Prebieha projekt nákupu 32 nových elektrických a motorových jednotiek a pripravujeme ďalších 35 z fondov EÚ, aby sa zlepšila kvalita, kultúra a bezpečnosť cestovania.
- Budeme pokračovať v ozdravnom programe železničných spoločností s cieľom dosiahnuť vyrovnané finančné hospodárenie.
- Dlhodobu uzavretú železničnú trať prerobíme na cyklotrasu a turistické chodníky podporujúce turistiku a cestovný ruch v regiónoch.
- KDH zabezpečí rozvoj železničného Carga vstupom strategického investora a rozvoj Bratislavského letiska zabezpečíme pokračovaním procesu vstupu strategického partnera (koncesionára), aby letisko bolo dôstojnou a frekventovanou vstupnou bránou nielen do nášho hlavného mesta, ale aj do našej krásnej krajiny.

V oblasti energetiky bude KDH presadzovať a podporovať:

- Rozvoj konkurenčného a transparentného trhu s energiami s pozitívnym dopadom na domácnosti a podnikateľské prostredie. Vytvoríme lepšie legislatívne podmienky pre zabezpečenie nezávislosti a vyššej odbornosti regulačného úradu.
- Dôslednejšie presadzovanie záujmov štátu v energetických podnikoch s účasťou štátu.
- Dlhodobé programy na zníženie energetickej náročnosti verejných budov, bytových a rodinných domov.
- Rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energií za podmienky ekologickej udržateľnosti a ekonomickej efektívnosti. Prioritou v tejto oblasti bude podpora programov na **využívanie biomasy a geotermálnych zdrojov**.
- Využívanie jadrovej energie, budovanie nových bezpečných jadrove-energetických zdrojov pri zachovaní aktuálnych bezpečnostných požiadaviek a štandardov .

Energetická bezpečnosť je veľmi dôležitý faktor pre zabezpečenie stability a prosperity celej spoločnosti. Cieľom KDH je **ekonomicky konkurencieschopná, technologicky vyspelá, bezpečná, surovinovo zabezpečená a nízkoemisná výroba a distribúcia energií**.

Cestovný ruch sa stáva čoraz väčším príjmom zdrojov a rozvoja zamestnanosti. **V minulom roku nám pribudlo v tomto odvetví asi 1100 nových pracovných miest**. KDH vníma cestovný ruch ako zdroj hrdosti, rozvoja a zamestnanosti v regiónoch. Tatry, Orava, Kysuce, Spiš sú zaostávajúce regióny s obrovským

potenciálom. Chceme pokračovať v adresnej podpore týchto regiónov, aby sme cez cestovný ruch priniesli prácu aj do týchto krajov.

KDH vníma **stavebníctvo** ako odvetvie, ktoré sa významným spôsobom podieľa na tvorbe pracovných príležitostí. Budeme naďalej presadzovať zavádzanie transparentných metód pri verejnom obstarávaní stavebných prác, ktoré budú preferovať hodnotenie súťažných **návrhov na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky**.

KDH sa zameria v oblasti stavebníctva najmä na:

- Podporu výstavby nájomných bytov v obciach a mestách, aby sa dosiahlo cenovo dostupné a kvalitné bývanie a aj sociálne odkázaní ľudia mali svoj domov.
- Prijatie nového stavebného zákona. Terajší má 37 rokov. Zjednodušíme a skrátime administratívne náročné stavebné konanie. Nezákonnosť čiernych stavieb budeme prísne postihovať vo všetkých oblastiach Slovenska za pomoci Stavebnej polície.

KDH podporí a presadí **v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka** obmedzenie výšky dane z poľnohospodárskej pôdy tak, aby neodrádzala od hospodárenia na pôde. Zasadíme sa aj za úpravu priamych platieb EÚ tak, aby bola dosiahnutá rovnocennosť a konkurencieschopnosť našich agropodnikateľov v prostredí EÚ. Budeme podporovať predaj z dvora a ďalší rozvoj agroturistiky.

KDH bude presadzovať **zodpovednú a spravodlivú sociálnu politiku**. Piliere našej sociálnej politiky sú aktívny boj s nezamestnanosťou a posilnenie medzi-generačnej solidarity osobitne vo vzťahu **k mladým rodinám, seniorom a zdravotne postihnutým**.

Naším cieľom je zvýšiť efektívnu zamestnanosť, ktorá je zdrojom ekonomického rastu a rastu príjmov jednotlivcov, rodín, obcí i štátu. Práca je základom pre dôstojný život, a prináša hrdosť a spokojnosť ľudí. Zamestnanosť znamená uplatnenie talentu, vedomostí, skúseností a zručnosti. Miera zamestnanosti u nás je 59. Len 59 ľudí zo 100 v aktívnom veku je na Slovensku zamestnaných. Prečo hovorím LEN? Lebo je to pre celkový vývoj málo. V ČR je to 65 ľudí, v Nemecku 71, v Rakúsku 72. Najhoršie sú tieto čísla pritom v Košickom (53) a Prešovskom kraji(54). Alarmujúca je nezamestnanosť mladých ľudí, čerstvých absolventov škôl. To sa musí zmeniť. Napriek kríze sme dokázali vytvoriť tisícky pracovných

v stavebníctve a v cestovnom ruchu. Som presvedčený, že sa to dá aj v ďalších odvetviach. Slovensko musí zlepšiť podnikateľské prostredie a spružniť Zákonník práce. V jeho rámci však **chceme zabezpečiť – ako vo väčšine európskych krajín – „nedeľu pre každého“.**

KDH bude presadzovať spravodlivú a na Slovensku už dlho potrebnú odvodovú reformu. Potrebujeme znížiť náklady na prácu, aby na jednej strane mohlo byť zamestnaných viac ľudí a na druhej strane mali vyššie platy.

Nesmieme zabúdať ani na našich rodičov a starých rodičov. KDH považuje za veľmi potrebný **rozvoj sociálnych služieb pre seniorov, pre zdravotne postihnutých, rodiny s deťmi a dlhodobo marginalizované skupiny.** Vytrváme v úsilí za zrovnoprávenie poskytovateľov sociálnych služieb zavedením viacdrojového financovania, aby naši občania, naši starí rodičia, ale i rodiny s deťmi, či zdravotne postihnutí mali prístup ku kvalitnejším a dostupným sociálnym službám.

KDH chce zvyšovať uplatnenie absolventov stredných a vysokých škôl na trhu práce. Podľa vzoru západných univerzitných programov budeme podporovať študijné programy stredných a vysokých škôl, ktorých súčasťou je prax respektíve aplikovaný výskum. Upravíme aj financovanie učňovských škôl, aby boli motivované zvyšovať úspešnosť svojich absolventov na trhu práce. Zamestnanosť a práca sú totiž najlepšou cestou z krízy.

Príliš často v minulosti KDH absentovalo v strede celonárodnej ekonomickej diskusie. To bola chyba. **Máme program a víziu pre budovanie sociálneho trhového hospodárstva.** Je čas, aby postoj KDH bol hlasný a jasný. Celý rad našich kandidátov do parlamentu sú kvalifikovaní a skúsení ekonómovia. Máme právo a povinnosť rozprávať o ekonomike a potrebe zamestnanosti. Ekonómovia, malí a strední podnikatelia, Združenie kresťanských podnikateľov a manažérov v dialógu s organizáciami živnostníkov a zamestnávateľov a obchodnými komorami pomáhali formovať konkrétne riešenia. V krátkom čase ich detailnejšie predstavíme.

KDH chce presadiť aj **spravodlivejší dôchodkový systém.** Naši dôchodcovia a budúci seniori nemôžu byť diskriminovaní. Chceme dokončiť dôchodkovú reformu. Odstránime diskriminačný charakter reformy voči ženám, ktoré sa dlhodobo celodenne starali o nezaopatrené deti. /napr. pri výpočte osobného mzdového bodu, pri posudzovaní doby poistenia na starobný dôchodok/.

V neposlednom rade chceme podporovať vytvárania pracovných miest pre služby seniorom a zdravotne postihnutým občanom. Sociálnu pomoc chceme maximálne decentralizovať, dostať ju čo najbližšie k občanovi do miest a obcí, pričom sociálne odkázaný občan by bol zainteresovaný na riešení svojho problému.

Pre KDH je rodina prirodzeným, základným a štát predchádzajúcim spoločenstvom. Cieľom našej rodinnej politiky je vytvárať priaznivé prostredie pre rodiny s deťmi, uspokojovanie ich materiálnych a duchovných potrieb, ako aj odstraňovať diskrimináciu viacdetských rodín. Chceme mladých ľudí motivovať k zodpovednému správaniu a podporovať ich v príprave na manželstvo a rodičovstvo. Rodinná politika KDH má dva základné atribúty: ochranu rodiny a podporu rodiny. Každá zdravá spoločnosť chráni inštitúciu manželstva, čím chráni spoločné dobro muža a ženy, rovnako aj ich detí. Podpora rodiny je základným pilierom politiky KDH a je najlepším predpokladom pre úspešné, kultivované a vitálne Slovensko.

Jedným zo základných prvkov kresťanskodemokratickej politiky je **boj s korupciou a dôsledná spravodlivosť.**

KDH považuje **vládu práva a dodržiavanie zákona za základ slobodnej spoločnosti.** Polícia je službou občanom a spoločnosti, jej základným poslaním ma byť tvrdosť k zločinu a slušnosť voči občanom. Policajná služba musí fungovať transparentne a efektívne. Občanom má byť v prípade potreby nablízku, otvorená slúžiť ich potrebám a pripravená chrániť život, slobodu a majetok.

V uplynulom roku a pol dosiahli bezpečnostné zložky štátu výrazné úspechy. Slovenská republika mala v roku 2011 najnižší počet násilných zločinov od roku 1990. Rovnako sa podarilo znížiť počet obetí dopravných nehôd na najnižšiu úroveň za posledné desaťročia. Policajné zložky rozložili a začali trestne stíhať vysoko postavených predstaviteľov organizovaného zločinu. Boli odhalené významné prípady korupcie predstaviteľov verejného života, ako aj mimoriadne závažné prípady daňových podvodov. Na východnom Slovensku boli výrazne posilnené špeciálne poriadkové jednotky, ktoré zvýšili bezpečnosť v blízkosti segregovaných osád, kde sú občania často vystavení síce drobnej, ale veľmi frekvencovanej majetkovej kriminalite.

Všetci občania si zaslúžia právny systém, ktorý dáva šancu všetkým, namiesto toho, aby ochraňoval úzke záujmy len „niekoľkých“. Preto našou prioritou zostáva

prijatie účinného zákona o preukazovaní pôvodu majetku, trestná zodpovednosť právnických osôb, aby žiadne predstavenstvo obchodnej firmy nestálo nad zákonom, sprísnenie ústavného zákona o konflikte záujmov a zúženie imunity ústavných činiteľov. **Navrhujeme ústavnú úpravu „jeden mandát stačí“**, ktorá zabráni kumulácii výkonu mandátu poslanca NR SR s inými volenými funkciami. Nie je možné, aby poslanec Národnej rady či EP bol zároveň predsedom VÚC. Takýmto praktikám musíme dať červenú.

V oblasti súdnictva potrebujeme „deharabinizáciu“ súdnej moci. Základom musí byť razantná personálna obmena justície. **Justícia musí byť otvorená a transparentná.** Zmeny, ktoré sa podarili v tomto smere uskutočniť od roku 2010 boli potrebné, ale sú len čiastkové. Musíme pokročiť oveľa rýchlejšie, pretože transparentná justícia a vymožitelnosť práva sú podmienkami fungujúcu spravodlivosť, pre príchod investorov a vytváranie nových pracovných príležitostí.

KDH prebralo aj jeden z najťažších zo všetkých rezortov a to ministerstvo zdravotníctva. Prebrali sme ho zadlžený a kolabujúci. Všeobecná zdravotná poisťovňa bola na pokraji vyhlásenia nútenej správy. Úspešne sme zastavili jej zadlžovanie a poisťovňu sme v hodine dvanástej zachránili pred kolapsom. Účinnou liekovou politikou sme zlacnili lieky **na druhú najnižšiu cenu v Európe.** Zaviedli sme strop pre doplatky za lieky seniorom a ZŤP ako výraz solidarity. Liekovou reformou sme ušetrili 100 miliónov eur. Mali sme odvahu zrušiť vyše 3000 lôžok a 150 oddelení, aby sa zefektívnili výdavky v nemocniciach. KDH bude pokračovať v ozdravení zdravotníctva, zastavení ďalšieho zadlžovania. **Zdravotníctvo potrebuje odvahu k potrebným zmenám, primerané financovanie a poriadok, aby peniaze zo systému neunikali.**

KDH je presvedčené, **že vzdelanie našich detí je naša spoločná budúcnosť.** Niet efektívnejších investícií v rámci spoločnosti ako je kvalitné vzdelanie. V oblasti školstva sa zasadíme sa za zvýšenie platov pre pedagogických i nepedagogických pracovníkov. Budeme dbať na zvýšenie kvality a praktickosti vzdelávania, vedy a výskumu a prestíže slovenských škôl.

Náš prístup je postavený na troch základných pilieroch:

- lepšia finančná motivácia pedagógov,
- kvalitnejšie, bezpečnejšie a zdravšie školy,
- väčšia autonómnosť i kontrola výsledkov.

KDH bude podporovať vedu a výskum ako dôležitú súčasť nášho systému a zameriame sa na skvalitnenie vysokých škôl. **Je načase, aby Slovensko prestalo ísť za kvantitou, a zameralo sa na kvalitu.** Ako komisár som založil Fórum EÚ univerzity – podniky. Urobíme to aj doma. Cieľom je prenos poznatkov a inovatívna spoločnosť. KDH podporuje celoživotné vzdelávanie.

Viac treba urobiť pre kultúru – aj pri ochrane pamiatok a kultúrneho dedičstva, aj pri podpore tvorby a umenia. Ekonomika je nevyhnutnosťou, ale kultúra dáva zmysel našim vzťahom a životom, je výrazom jedinečnej identity človeka a národa. Ako hovorila výnimočná osobnosť slovenskej kultúry, Ladislav Hanus, **človek a kultúra sú dve tváre tej istej reality. Na tvári Slovenska kresťanským demokratom vždy záležalo.**

Rastúci vplyv v tejto sfére majú médiá. Sú kľúčové pre fungovanie slobodnej spoločnosti, a preto budeme chrániť ich nezávislosť a slobodu slova. Na druhej strane majú veľkú zodpovednosť, ktorá predpokladá vznik efektívneho regulačného rámca. **Aj preto musia médiá, včítane internetových, podliehať potrebnej regulácii a etickým normám.**

Na ceste z krízy sa nedá obísť jeden z najväčších problémov Slovenska a to je problematika rómskych menšín. Sme si je vedomí, že pozitívne výsledky je možné dosiahnuť iba s účasťou a spoluzodpovednosťou Rómov, s vyvažovaním práv a povinností. Na kandidátke máme prirodzenou integráciou troch rómskych spoluobčanov.

KDH bude presadzovať:

- Vytváranie miestnych programov podporovaného zamestnávania s posilnenou vzdelávacou zložkou za účelom zlepšovania pracovných zručností rómskej populácie v ekonomicky aktívnom veku.
- Vytvorenie nástrojov na pomoc čo najväčšiemu počtu rómskych detí, aby sa dostali zo sociálne deprimovaného prostredia a mohli pokračovať v štúdiu aj na strednej škole.
- Zvýšenie adresnosti sociálnej podpory a pomoci s cieľom zmenšiť priestor na jej zneužívanie
- Zapojenie Rómov pri výstavbe domov a technickej infraštruktúry a tým budovanie pocitu vlastníckej spoluzodpovednosti za majetok.
- Spomalenie až zastavenie šírenia extrémnej chudoby a pomoc sociálne slabým komunitám prostredníctvom cielej pomoci štátu, podporou aktivít

charity, mimovládnych organizácií, kresťanských spoločenstiev, ktoré majú najlepšie výsledky v tejto oblasti.

- Prijatie a uplatňovanie účinnejších opatrení najmä v boji proti úžere, majetkovej a drobnej kriminalite.

Vážená Rada, ctení hostia,

Toto je vybraná časť programu, ktorý spolu s talentami, vzdelaním a skúsenosťami kandidátov ponúkame Slovensku na cestu. **Začína to prácou, tvorivou a poctivou prácou!**

Vážení prítomní,

Dovoľte mi v tejto chvíli obrátiť sa na lídra najväčšej parlamentnej strany, ktorý ma pred Vianocami vyzval na verejnú diskusiu o diaľniciach. Ja som túto výzvu prijal. **Pán Fico, nielenže sa rád porozprávam o vašich diaľničných sľuboch a dnešnej realite, ale dovoľte mi verejne vyzvať vás na ešte podstatnejšiu rozpravu nás dvoch o viacerých záležitostiach, ktorým čelia ľudia na Slovensku.** O ekonomike a zamestnanosti, o sociálnej sfére a verejných financiách. A musíme tiež riešiť reformu verejnej správy, zlepšiť zákonnosť a spravodlivosť, boj s korupciou a kriminalitou. **Takáto rozprava pomôže občanom spoznať, v čom sa líši socialistické smerovanie a kresťanskodemokratická cesta pri riešení záujmov občanov a formovaní charakteru štátu.** Verím, že sa nájde médium, ktoré pre takýto zásadný dialóg poskytne priestor.

Milí priatelia, dámy a páni,

pred dvomi rokmi sme občanom Slovenska ponúkli našu cestu pre Slovensko. To, že išlo o úspešnú cestu, potvrdzujú výsledky. Nemali sme však dostatok času - strana SaS povalila vládu a tým znemožnila rozvinúť potrebné zmeny či dokončiť začaté diela. KDH dnes ponúka obnovenú cestu, cestu zvyšovania zamestnanosti a vytvárania nových pracovných miest, jednoducho - cestu z krízy. Vrátili sme sa k svojej pôvodnej bielej farbe. **BIELA JE LEPŠIA! Súhlasíte?** Je to farba, ktorá vyjadruje čistotu, ako aj KDH presadzuje očistu verejného života, boj s kriminalitou a korupciou. Ale je to aj cesta k ekonomickej prosperite. Aby na bielom, čistom obruse v našich rodinách nikdy nechýbal každodenný chlieb, o ktorý prosíme i usilujeme. **Začína to poctivou prácou nás všetkých.**

V tomto úsilí nech nám Pán Boh pomáha!

Kresťanskodemokratické hnutie

Bajkalská 25

821 01 Bratislava

Internetová stránka: **www.kdh.sk**

KDH televízia: **www.kdh.tv**

Facebook: www.facebook.com/krestanskidemokrati